

Akademia
Rozwoju

 PFR Fundacja

Prawa autorskie w umowach B2B - co musisz wiedzieć zanim podpiszesz umowę?

r.pr. Paulina Jakubowska

Agenda

- ✓ Dlaczego należy zadbać o odpowiednie uregulowanie praw autorskich w umowach;
- ✓ Czym są prawa autorskie;
- ✓ Co jest chronione prawem autorskim;
- ✓ Jak należy zabezpieczyć prawa autorskie w umowach B2B.

Dlaczego należy zadbać o odpowiednie uregulowanie praw autorskich w umowach?

- Z punktu widzenia zamawiającego / zleceniodawcy:
 - aby mieć zapewnioną możliwość korzystania z utworu powstałego w ramach umowy zgodnie z jego przeznaczeniem.
- Z punktu widzenia wykonawcy / zleceniobiorcy:
 - aby nie wyzbyć się swoich praw w zbyt szerokim zakresie lub zbyt wcześnie.

**Ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. o
prawie autorskim i prawach
pokrewnych**

**Ustawa z dnia 30 czerwca 2000 r.
Prawo własności przemysłowej**

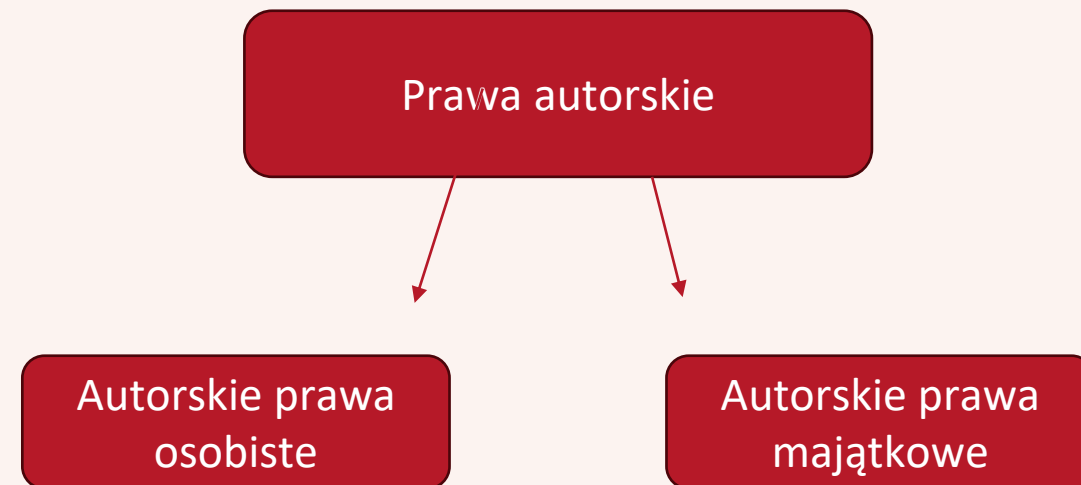
Czym są prawa autorskie?

➤ Autorskie prawa osobiste

Autorskie prawa osobiste chronią nieograniczoną w czasie i niepodlegającą zrzeczeniu się lub zbyciu więź twórcy z utworem. (art. 16)

➤ Autorskie prawa majątkowe

Twórcy przysługuje wyłączone prawo do korzystania z utworu i rozporządzania nim na wszystkich polach eksploatacji oraz do wynagrodzenia za korzystanie z utworu. (art. 17)

Przykłady praw autorskich osobistych:

- prawo do autorstwa utworu;
- prawo do oznaczenia utworu swoim nazwiskiem lub pseudonimem albo do udostępniania go anonimowo;
- prawo do nienaruszalności treści i formy utworu oraz jego rzetelnego wykorzystania;
- prawo do decydowania o pierwszym udostępnieniu utworu publiczności;
- prawo nadzoru nad sposobem korzystania z utworu.

**PRAWA TE SĄ NIEZBYWALNE I NIE MOŻNA SIĘ ICH
ZRZEC, PRZYSŁUGUJĄ ONE TWÓRCY**

Prawa autorskie majątkowe to prawa do:

- korzystania z utworu na wszystkich polach eksploatacji;
- rozpowszechniania utworu na wszystkich polach eksploatacji;
- wynagrodzenia za korzystanie z utworu.

AUTORSKIE PRAWA MAJĄTKOWE SĄ ZBYWALNE I MOŻNA PRZENIEŚĆ JE NA INNYM PODMIOT LUB UDZIELIĆ LICENCJI, PRZYSŁUGIWAĆ ONE MOGĄ TWÓRCY.

Co jest chronione prawem autorskim?

UTWÓR - czyli każdy przejaw działalności twórczej o indywidualnym charakterze, ustalony w jakiegokolwiek postaci, niezależnie od wartości, przeznaczenia i sposobu wyrażenia.

Przykłady utworów:

- utwory literackie – książki, encyklopedie,
- utwory fotograficzne – zdjęcia,
- programy komputerowe,
- bazy danych (nie każde),
- utwory audiowizualne – filmy,
- scenariusze,
- projekty architektoniczne.

Utwór jest przedmiotem prawa autorskiego od chwili ustalenia.

Ochrona przysługuje twórcy niezależnie od spełnienia jakichkolwiek formalności.

Jak należy zabezpieczyć prawa autorskie w umowach B2B?

1. Przeniesienie autorskich praw majątkowych czy udzielenie licencji?
2. Odpowiedni dobór pól eksploatacji;
3. Wynagrodzenie lub jego brak;
4. Moment przeniesienia praw autorskich majątkowych lub udzielenia licencji;
5. Prawo rozporządzania i korzystania z opracowania utworu (autorskie prawo zależne);
6. Rodzaje licencji;
7. Zakres terytorialny licencji;
8. Czas trwania licencji i prawo jej wypowiedzenia.

Przeniesienia majątkowych praw autorskich a uzyskanie licencji – podstawowe różnice

Nabycie majątkowych praw autorskich:

- nabywca staje się „właścicielem” tych praw na polach eksploatacji określonych w umowie i to on może decydować o dalszych losach przedmiotu majątkowych praw autorskich (utworu), w tym np. rozpowszechniać go, udzielać licencji lub przenieść te prawa na inny podmiot,
- autorskie prawa majątkowe co do zasady wygasają z upływem 70 lat od śmierci twórcy / ostatniego współtwórcy / od daty pierwszego rozpowszechnienia,
- wymagana forma **pisemna pod rygorem nieważności**.

Udzielenie licencji:

- licencjobiorca uprawniony jest do **legalnego korzystania** z utworu na polach eksploatacji określonych w umowie,
- licencja udzielona zostaje na czas oznaczony (w przypadku braku wskazania tego okresu w umowie – na 5 lat) lub też na czas nieoznaczony z możliwością jej wypowiedzenia (w przypadku braku wskazania okresu wypowiedzenia w umowie, licencję można wypowiedzieć na rok naprzód na koniec roku kalendarzowego),
- co do zasady **forma dowolna** (są wyjątki – licencja wyłączna).

Pola eksploatacji, czyli sposoby korzystania z utworu

Odrębne pola eksploatacji stanowią w szczególności:

- w zakresie utrwalania i zwielokrotniania utworu - **wytwarzanie określoną techniką egzemplarzy utworu** (w tym techniką drukarską, reprograficzną, zapisu magnetycznego oraz techniką cyfrową);
- w zakresie obrotu oryginałem albo egzemplarzami, na których utwór utrwalono - **wprowadzanie do obrotu**, użyczenie lub najem oryginału albo egzemplarzy;
- w zakresie rozpowszechniania utworu w sposób inny niż określony w pkt 2 powyżej - publiczne wykonanie, wystawienie, wyświetlenie, odtworzenie oraz nadawanie i reemitowanie, a także **publiczne udostępnianie utworu w taki sposób, aby każdy mógł mieć do niego dostęp w miejscu i w czasie przez siebie wybranym**.

Umowa o przeniesienie autorskich praw majątkowych lub umowa o korzystanie z utworu (umowa licencyjna) **powinna wyraźnie wymieniać pola eksploatacji**, na których następuje przeniesienie praw lub udzielenie licencji.

Wynagrodzenie za przeniesienie praw autorskich majątkowych lub udzielenie licencji

Jeżeli z umowy nie wynika, że **przeniesienie** autorskich praw majątkowych lub **udzielenie licencji** nastąpiło nieodpłatnie, **twórcy przysługuje prawo do wynagrodzenia**.

Jeżeli w umowie nie określono wysokości wynagrodzenia autorskiego, wysokość wynagrodzenia **określa się z uwzględnieniem zakresu udzielonego prawa oraz korzyści wynikających z korzystania z utworu**.

Jeżeli umowa nie stanowi inaczej, twórcy przysługuje **odrębne wynagrodzenie** za korzystanie z utworu na **każdym odrębnym polu eksploatacji**.

W razie rażącej dysproporcji między wynagrodzeniem twórcy a korzyściami nabywcy autorskich praw majątkowych lub licencjobiorcy, twórca może **żądać stosownego podwyższenia wynagrodzenia przez sąd**.

Moment przeniesienia praw autorskich majątkowych lub udzielenia licencji

Co do zasady majątkowe prawa autorskie przechodzą na drugą stronę z chwilą **przyjęcia utworu**.

*Umowa zobowiązująca do przeniesienia autorskich praw majątkowych przenosi na nabywcę, z chwilą **przyjęcia utworu**, prawo do wyłącznego korzystania z utworu na określonym w umowie polu eksploatacji, chyba że postanowiono w niej inaczej. (art. 64)*

Jaki inny moment przeniesienia / udzielenia ww. praw można wskazać w umowie?

- z punktu widzenia wykonawcy / zleceniobiorcy: moment zapłaty wynagrodzenia
- z punktu widzenia zamawiającego / zleceniodawcy: moment przekazania utworu

Prawo rozporządzania i korzystania z opracowania utworu (autorskie prawo zależne)

- Aby rozporządzać i korzystać z opracowania utworu należy uzyskać zgodę twórcy.

*Rozporządzanie i korzystanie z opracowania utworu (np. tłumaczenia, przeróbki utworu) **zależy od zezwolenia twórcy utworu pierwotnego** (prawo zależne), chyba że autorskie prawa majątkowe do utworu pierwotnego wygasły. (art. 2)*

- Aby zezwalać innym na rozporządzenie i korzystanie z opracowania utworu należy uzyskać zgodę twórcy.

*Jeżeli umowa nie stanowi inaczej, **twórca zachowuje wyłączne prawo zezwalania na wykonywanie zależnego prawa autorskiego**, mimo że w umowie postanowiono o przeniesieniu całości autorskich praw majątkowych. (art. 46)*

Rodzaje licencji

- **Licencja wyłączna** – zapewnia wyłączność korzystania z utworu w określony sposób (wymaga formy pisemnej pod rygorem nieważności), uprawniony nie może udzielić takiej samej licencji innym podmiotom;
- **Licencja niewyłączna** – uprawniony może udzielić takiej samej licencji innym podmiotom;
- **Licencja z prawem udzielenia sublicencji** – licencjobiorca może udzielić dalszej licencji innym podmiotom;
- **Licencja dorozumiana**.

Zakres czasowy i terytorialny licencji

- licencja udzielona na czas oznaczony lub na czas nieoznaczony;
- co do zasady licencja obejmuje terytorium państwa siedziby licencjobiorcy.

Co do zasady umowa licencyjna uprawnia do korzystania z utworu w okresie **pięciu lat na terytorium państwa, w którym licencjobiorca ma swoją siedzibę**, chyba że w umowie postanowiono inaczej – co oznacza, że można to inaczej uregulować w umowie.

Jeżeli umowa nie stanowi inaczej, a licencji udzielono na czas nieoznaczony, twórca może ją wypowiedzieć z zachowaniem terminów umownych, a w ich **braku na rok naprzód, na koniec roku kalendarzowego** – co oznacza, że można to inaczej uregulować w umowie.

Licencję udzieloną na okres dłuższy niż pięć lat uważa się, po upływie tego terminu, za udzieloną na czas nieoznaczony.

Akademia
Rozwoju

 PFR Fundacja

